

POSTANOWIENIE

Dnia 19 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek

w sprawie zażalenia **M. J.**
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 19 kwietnia 2023 r.,
wniosku zawartego w postanowieniu Sądu Rejonowego w E.
z dnia 3 marca 2023 r., sygn. akt VIII Kp 72/23
o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł
wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w E. wystąpił do Sądu Najwyższego z wnioskiem w trybie art. 37 k.p.k., o przekazanie sprawy dotyczącej rozpoznania zażalenia M. J. na postanowienie o umorzeniu śledztwa z 22 grudnia 2022 r., sygn. akt [...], innemu równorzędnemu sądowi z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. We wniosku wskazano, iż w przedmiotowym postępowaniu zarówno skarżąca, która była zatrudniona na stanowisku inspektora BHP i zarzuciła popełnienie czynu zabronionego polegającego na przekroczeniu uprawnień i niedopełnieniu obowiązków przez Dyrektora Sądu Okręgowego w X, jak i B. Z., z racji bycia wieloletnimi pracownikami wymiaru sprawiedliwości, a co za tym idzie rozmaitym kontaktom zawodowym są dobrze znane sędziom miejscowo właściwego Sądu Rejonowego.

Wskazane we wniosku okoliczności, zdaniem Sądu Rejonowego, mają uzasadniać skorzystanie z instytucji art. 37 k.p.k. zważywszy, że w przedmiotowym

postępowaniu ocenie podlegać będzie nie tylko zachowanie samej Dyrektor Sądu Okręgowego w X., ale również w związku z treścią jej oświadczeń zachowanie Prezesa Sądu Okręgowego w X, który jest zwierzchnikiem służbowym sędziów właściwego Sądu Rejonowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek nie jest zasadny.

Przypomnieć należy, że skorzystanie z art. 37 k.p.k., może mieć miejsce wyjątkowo, a więc w sytuacji powstania nadzwyczajnych względów związanych z potrzebą ochrony dobra wymiaru sprawiedliwości, do których należą okoliczności dotyczące sądu, które w realiach konkretnej sprawy mogą wywoływać w odbiorze opinii publicznej wątpliwości co do możliwości obiektywnego rozpoznania sprawy, ewentualnie rzutować na swobodę orzekania. Oznacza to, że zbyt szerokie stosowanie tej instytucji nie powinno mieć miejsca nie tylko z uwagi na *ratio legis* tego przepisu, ale także efekt potencjalnego osłabienia zaufania do wymiaru sprawiedliwości, skoro regułą jest, iż każda co do zasady sprawa powinna być rozpoznana przez sąd właściwy nie tylko rzeczowo, ale i miejscowo.

Wniosek Sądu Rejonowego w E. oraz podniesione w nim argumenty nie czynią zadość tak rozumianej potrzebie ochrony dobra wymiaru sprawiedliwości. Okoliczność, że niniejsze postępowanie dotyczy osób związanych, z racji pełnionych funkcji i wykonywanych obowiązków, z Sądem Okręgowym w X., nie stanowi jeszcze o potrzebie skorzystania z instytucji przewidzianej w treści art. 37 k.p.k. Nie stanowi wystarczającego uzasadnienia dla zastosowania tego przepisu fakt wieloletniego zatrudnienia pokrzywdzonej na stanowisku inspektora BHP oraz skierowanie zarzutów pod adresem Dyrektor Sądu Okręgowego w X., a także fakt złożenia zeznań w sprawie przez pracowników tego Sądu.

Sugerowany we wniosku poziom znajomości zawodowych wskazanych osób z sędziami pełniącymi służbę w Sądzie Rejonowym w E., jeżeli nie przekroczył ściślejszej, aniżeli zwyczajowo przyjęta w takich sytuacjach relacji, nie wskazuje na jakiegokolwiek zagrożenie dla niezależnego i w obiektywnego rozpoznania sprawy.

Gdyby natomiast było inaczej i znajomości te miały charakter bliższych, należałoby rozważyć zastosowanie instytucji przewidzianej w art. 41 k.p.k. Z postanowienia Sądu Rejonowego w E. z 20 lutego 2023 r., sygn. akt VIII Kp 72/23, którym odmówiono wyłączenia sędziego referenta od rozpoznania przedmiotowej sprawy, wynika jednak, że takie okoliczności nie miały miejsca (k. 10).

Wyjątkową w rozumieniu art. 37 k.p.k. nie jest również okoliczność, że postępowanie niniejsze dotyczy zarzutów stawianych Dyrektor Sądu Okręgowego w X. B. Z., która jak twierdziła, miała podejmować wszystkie podlegające aktualnej ocenie decyzje w porozumieniu z prezesem Sądu Okręgowego w X.. Odnotowane w tym aspekcie zależności służbowe nie dotyczą sędziów Sądu Rejonowego w E. i osoby skarżącej, ani osoby wskazywanej jako sprawca zarzucanych czynów. W postępowaniu tym ocenie podlegać będzie, co najwyżej postępowanie B. Z., jako Dyrektora Sądu Okręgowego w X., a nie – jak sugerowano we wniosku – również P. Ż. pełniącego funkcję Prezesa Sądu Okręgowego w X. Wszelkie sprawy związane kadrą pracowniczą administracji sądowej podlegają przecież wyłącznej kompetencji dyrektora sądu, który jest ich bezpośrednim zwierzchnikiem służbowym (art. 31a § 1 pkt 3 ustawy z 27 lipca 2001 r. ustawa o sądownictwie powszechnym – Dz. U. z 2023, poz. 217), a nie prezesowi sądu.

Nie stwierdzając zatem podstaw do zastosowania art. 37 k.p.k. w przedstawionej sprawie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[SOP]

[Ł.n]